

MAGYARÁG

VII. No. 39
1938. Febr. 9

1 lei

APARE IN FIECARE ZI Fondator: **PÁSZTOR EDE** Redactor responsabil: **Dr. SÁHY LÁSZLÓ** REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

A fokozottabb Földközi-tengeri ellenőrzésről

Angol jegyzék figyelmezteti a spanyol kormányt

London, febr. 7. Az angol kormány jegyzékét intézett úgy a barcelonai, mint a salamancai kormányokhoz, hogy a Földközi tengeren a legszigorúbban ellenőrizze a tenger-alattjárókat. A salamancai kormányhoz intézett jegyzék

külön emlékezik az „Alciera” nevű angol hajó bombázásáról.

Uj győzelmet jelentenek a nemzetiek.

Páris, febr. 7. A spanyol nemzeti csapatok jelentése szerint a nemzeti csapatok Te-

ruel körül jelentős győzelmet arattak. Elfoglalták a Palmera hegyet és a vonalakat 20 kilométerrel előbbre tolták. A nemzeti jelentések megemlékeznek arról, hogy a kormány csapatok 3000 embert veszítettek.

A német sajtó nagy jelentőséget tulajdonít HORTHY krakkói látogatásának

KRAKKÓ, február 7. Horthy Miklós magyar kormányzó vasárnap és hétfőn részt vett azon a vadászaton, amelyet a tiszteletére rendeztek. A német sajtó igen nagy jelentőséget tulajdonít a magyar kormányzó lengyelországi útjának. A Berliner Börzen Zeitung azt írja, hogy ez a látogatás a hagyományos lengyel-magyar barátságai rendkívüli módon kimélyítette.

Több lap megemlékezik a magyar kormányzó pohárköszöntőjéről, amelyben Horthy Miklós a Dunamedence függő kérdéseiről emlékeztet meg.

Ugyancsak részletesen foglalkoznak Horthy Miklós lengyelországi tartózkodásával a lengyel lapok, amelyek ismertetik ama történelmi kapcsolatokat, amelyek a két országot a múltban egymáshoz fűzték.

Hivatalos jelentés a ploestii incidensekről

A „Capitala” című fővárosi lap szerint a kormány kartell tárgyalásokat folytat a Magyar Párttal

Bukarest, február 7. A Tim-pul legújabb száma közli a belügyminisztérium hivatalos jelentését azokról az incidensekről, amelyek Ilfov és Craiova megyében a legionáriusok és a hatóságok között lefolytak. A belügyminisztérium jelentése szerint a legionáriusok február 3-án tiltott gyűlést tartottak Ploestiben. A gyűlésező legionáriusokat csendőrkordond vette körül, amelynek vezetője felszólította a legionáriusokat, hogy miután az ülésre nem kaptak engedélyt, azonnal oszoljanak szét.

A legionáriusok nem tettek eleget a felszólításnak és ártították a csendőrkordont. A csendőrség erre a legionáriusok több vezetőjét letartóztatta. Az összetűzésnek hét ha-

lottja és több könnyebb sebesültje van. A letartóztatott legionáriusok fölött, — miután Ploesti ostromállapot zónában van, — az ötödik hadtesti hadbírósa ítélkezik.

Súlyos nemzeti szocialista tüntetés tört ki a klagenfurti siugró-versenyen

Bécs, febr. 7. Klagenfurtban most vasárnap tartották a nemzetközi siugróversenyeket, amelyen 42 versenyző indult. A versenyzők között több birodalmi német volt. Amikor a döntőbírák egy-egy birodalmi német eredményeit hirdették ki, a nézők egyik csoportja feltűnő demonstrációval fejezte ki tetszését. A verseny lezajlása után formális nemzeti-

A „Capitala” című lap szerint a kormány és a Magyar Párt között kartell tárgyalások folynak. Ezt a hírt más oldalai nem erősítették meg.

szocialista tüntetés keletkezett. A tüntetők nemzeti szocialista dalokat énekeltek. A hatóságok több embert őrizetbe vettek. Miután kiderült, hogy a tüntetésekben részük van a rendező bizottság két tagjának, őket is letartóztatták. A lapok szerint az eseményekkel kapcsolatban több szigaru törvényes rendelkezés végrehajtása várható.

Német hivatalos a német eseményekről

Berlin, február 7. A német kormány összetételében beállott változással kapcsolatban a Deutsche Diplomatische Politische Korespondenz című félhivatalos sajtóorgánium azt írja, hogy a történelmi jelentőségű változás lehetővé teszi a bonyolult államgépezet pontos működését és egységes irányítását. A titkos kormányzótanács kinevezése arról tett tanúságot, hogy a német nép tudatában van történelmi felelősségének. A német kormány politikájának irányvonala ismeretese s nincsenek alávetve a gazdasági élet ingadozásainak. Az új vezetés és irányítás mellett a német nép megvédi nemzeti önállóságát és kivívja a népek sorában az őt megillető helyet.

A kormánypárt győzelmével végződött a jugoszláviai szenátorválasztás

Belgrad, február 7. A jugoszláv szenátorválasztások a kormánypárt nagy győzelmével zárultak. A 23 eldöntésre kerülő szenatori mandátum közül Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök pártja 17-et, míg az ellenzék 6 mandátumot kapott. A kormánypárt különösen a Dunabánságban, Szávabánságban és a tengerparton volt igen erős.

Villamosáramu drótsövény a fegyvercsempészek ellen

Jeruzsálem, febr. 7. A palesztinai angol katonai hatóságok intézkedésére Észak-Palesztinában a határ mentén 6 méter magas és 200 kilométer hosszú szöges drótsövényt építenek a drótsövényt magas feszültségű árammal felitlik. Az angol katonai hatóságok ezzel azt akarják elérni, hogy a syriai fegyvercsempészt lehetetlen tegyék s az arab szabadcsapatok menekülését.

Ma az utolsó nap! Váltsa ki okvetlen „RUMBA” jegyét

Ajándék-akciónk
szelvénye

5

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatásként megjelölt számokat összegyűjti, részt vesz az „ajándék-akciónkban”

1938. február – március

Színház

A Thalia színház műsora:

Kedden délután 5 órakor: LÁZ (Olcsó helyárakkal).

Kedden este 9 órakor: HOLNAP ÁGYBAN MARAD (Bucsuelőadás).

— A Láz. Lakatos László világsikerű izgalmas bűnügyi színműve, a Láz van műsoron ma kedden délután 5 órakor

— Holnap ágyban marad — utolsó bucsu előadás. Ma kedden este 9 órakor bucsuzik Oradea közönségétől a színház kiváló prózai együttese Békefi-Stella nagyszerű vigjáték-újdonosságában, a Holnap ágyban marad vigjátékban. A darab, amely eddig óriási sajtó és közönség sikert aratott és eddig minden előadást zsúfolt ház nézett végig, az eddigi elővételből ítélve, a mai utolsó bucsuelőadás is táblás ház mellett kerül színre. A darab szereposztása, rendezése és gyönyörű díszletei, forgószínpada, külön-külön mind egy élményt jelentenek.

Inspekciós gyógyszerárak:

Kedd, febr. 8.

Arany Sas, Piața Unirii (volt Szent László-ter) 6. Tel. 574
Oroszlán, Piața M. Viteazul (volt Nagypiac-ter) 14. Tel. 335
Órangyal, Str. Alexandrii (volt Teleki-ucca) 42. Tel. 994
Szent István, Str. Bratianu (volt Szaniszló-ucca) 60.
Korona, Bul. Reg. Ferdinand (volt Fő-ucca) 6. Tel. 376

— Scridon alminiszter Biharmegyébe érkezett. Scridon munkaügyi alminiszter tegnap reggel Biharmegyébe érkezett és már Popa Aurel pártfőnök, Rinea prefektus, dr. Andru Sever bukaresti ügyvéd, Cotrus Vasile dr. nagyvárad-i ügyvéd és Gombos Ulpiu Traian kíséretében részt vett az Élesden és Mezötelegden rendezett választási tárgyalásokon. Hétfőn pedig Békésben és Tenkén rendeztek gyűléseket az alminiszter részvételével.

— Új főjegyzőt kapott Szent Job. A prefektus tegnap a szentjói körjegyzőség főjegyzői állásába Isaiu Dumitru csíhoji jegyzőt nevezte ki. A kinevezett főjegyző kiválóan képzett nagy agilitású köztisztviselő, akit érdemei elismeréséül ért ezen előléptetés.

Tizenhárom biharmegyei község állampolgársági névsora érkezett már be a nagyvárad-i járásbiróságra

Váradon a városháza nagytermében lesz kifüggesztve a lista

Mint ismeretes, a Hivatalos lapban január 22-én megjelent revíziós törvényrendelet 20 napi határidőt adott a községeknek a zsidó vallású állampolgárok listájának az elkészítésére. Előrelátható volt, hogy a kisebb községek, amelyekben csak néhány zsidó vallású lakos van, hamarosan elkészülnek a listák összeállításával és beküldik kifüggesztés végett a járásbiróságokhoz.

A Várad-vidéki járásbiróságokhoz tartozó községek közül február 5-én Biharsályi, Bors, Hájó, Palota, Betfia Kis-szántó, Alpár, Fugyi, Kér, Kovács, Várad-Cseh, Gyapju, Szentjános községek listái ér-

keztek be kifüggesztés és felülvizsgálás végett. Ezen községekbe tartozó zsidó vallású állampolgárok számára tehát megkezdődött azon 20 napi határidő, amely alatt be kell adni az illető állampolgároknak igazoló irataikat.

A nagyvárad-i városházán 14 tisztviselő dolgozik a zsidó állampolgárok listájának elkészítésén.

A lista előreláthatólag február 15 és 20 között készül el. Szó van arról, hogy a községi hivatalos közlöny (Monitorul Comunal) rendkívüli kiadásában is közölni fogják a névsort egyébként azonban — az eddi-

gi tervek szerint —

a könnyebb hozzáférhetőség szempontjából a kifüggesztés a városháza nagytermében történik, ahol tisztviselők fognak felvilágosításokat adni az érdeklődőknek.

Itt írjuk meg, hogy a kolozsvári városi tanács rendeletére, az illetőségi lajstromokat és a régi adókönyveket a városházán a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti. A kolozsvári városházi illetőségi bizonyítványt 100 lei sürgősségi díj lefizetése ellenében 5 nap alatt adnak ki. Jó lenne, ha a kolozsvári példát Nagyváradon is követnék.

Változások a városi ideiglenes bizottságban

Dr. Iacob Salvator alpolgármester lemondott, helyére dr. Popa Liviuszt nevezték ki Gombos U. Traian, Dan Pompiliu és U. Vajdea új tagok

A városi ideiglenes bizottság tagjainak sorában jelentős változások történtek. Jacob Salvator alpolgármester lemondott, mert más megbízást kap a párt részéről és ezenkívül a parlamenti választásoknál is jelelve lesz. Helyére a belügyi miniszter dr. Popa Livius városi tanácsost jelölte ki, aki már eddig is agilis vezetőnek bizonyult. Ezenkívül lemondtak

a városi tanácsosságról dr. Roxin Gheorghe és Firu Nicolae tanácsosok is, akik helyébe, valamint a dr. Popa helyébe a belügyminiszter Gombos Ulpiu Traian, Dan Pompiliu nyugalmazott közoktatásügyi felügyelőt és Vajdea T. tanárt nevezte ki.

Az új tagok ma tették le az esküt Avram megyei főjegyző kezébe.

őszintétlen és erkölcstelen volt. A paktum azonban már nem létezik többé.

A „Totul pentru Tara” párt külpolitikában katasztrófális elveket hirdet. Németország ellen háborúban voltunk, de nem ez az akadály, mert az el lenségeskedés nem tarthat örökké. Sokkal súlyosabb hogy Németország kelet felé keres expanziót és a kelet felé vezető út Románián vezet keresztül. Másik veszély az, hogy két ideológia áll szemben egymással: a bolsevista és a fascista ideológia. Mi semmi áron sem csatlakozhatunk egyik-hez sem, mert akkor Spanyolország sorsára jutnánk, amit senki sem kíván.

A „Lumea Românească” szerint az ellenzéki pártok közös akciójához a szélsőségek ellen Vaida és Averescu is hajlandó lenne csatlakozni. Junian is támogat egy ilyen koncentrációt.

A galații Ügyvédi Kamara felfüggesztette az összes zsidó tagjait. A craiovi Kamara négy zsidó ügyvédet függesztett fel.

80 felfüggesztett bukaresti zsidó ügyvéd beadványt intézett a Kamara vezetőségéhez, hogy ők 1918 előtt kapták állampolgárságukat és kéri visszavételüket a Kamarába.

Maniu bejelentette a Codreanuval kötött paktum felmondását

A Totul pentru Tara párt külpolitikai elvei katasztrófálisak az országra

A Nemzeti Parasztpárti fővárosi fekete kerületének ülésén felszólalt Maniu is. Maniu beszédében a demokrácia és diktatura kérdéseit taglalta. Kijelentette, hogy döntő harc előtt állanak. A mostani választásokat nem lehet egyszerű harcnak tekinteni, mert ettől függ a nemzet jövője.

— Mi — mondotta Maniu, — a nemzeti demokrácia szolgálatában állunk. Meggyőződésem, hogy a nyugati államok csak a demokrácia segítségével fejlődhetek ki. A diktaturák elkeseredett ellenségei vagyunk, nevezzék azt fascizmusnak, vagy hitlerizmusnak. Mi egyikükkel sem békülhetünk ki. Kötelességünk a totális eszmék ellen harcolni, mert itt nem lehet tréfolni.

— A megnevezési paktumot — mondotta Maniu — csak azért kötöttük, hogy legyőzzük a Tatarescu kormányt, amely rosszabb volt, mint egy diktatura, mert

Csütörtökön tárgyalja a Semmitőszék MANIU kontesztációját

A „Timpul” jelentése szerint politikai körökben nagy érdeklődés előzi meg a Semmitőszék csütörtökre kitűzött teljes ülését, amelyen Maniu kontesztációját fogják tárgyalni a választási törvényt módosító dekrétum ellen. Ha Volanschi, a Semmitőszék elnöke, aki jelenleg beteg, csütörtökig nem gyógyulna fel, a teljes ülésen Juca, vagy Rătescu szekcióelnökök fognak elnökölni. A tárgyaláson részt-

vesz Vigoreanu koronaügyész is.

A Nemzeti Parasztpárt kontesztációját Em. Ottulescu, M. Ghelmegeanu, N. Stănescu és Pascal Tonescu, valamint dr. Gerota, (aki a legutóbbi választáson Biharmegyében képviselőjelölt volt) fogják képviselni, a kormány álláspontját pedig Ottescu ügyvéd.

Maniu tegnap hosszasan tárgyalta a párt jogász tagjaival a csütörtöki tárgyalásról.

Ujabb 220 községi ideiglenes bizottságot neveztek ki Biharmegyében

Az adóhátralékok kedvezményes rendeletéről szóló törvény szerint rendezhetők az erdőbirságok. Felülvizsgálják a közigazgatási hatóságok az erdőkitermelési szövetkezeteket. -- Meg kell őrizni a hatóságoknak az összes régi okiratokat

A prefektura legújabb rendelkezései szerint újabb kétszázhusz község élére állítottak új ideiglenes bizottságokat. Elsősorban Szalontán állapították meg a végleges névsort, amely a következők: elnök: dr. Campean Ion, alelnök: Botau Florian, tagok: Pavel Alexandru, Olteanu Grigore, Rafiroiu Gheorghe, Marcus Iosif, Gligor Ioan, Kóházy Balogh János, Mihaies Ioan, póttag: Lazar Miklós.

Csége: elnök: Petrila Ion a Miculii, alelnök: Bucurean Petru, tagok: Coita Iosif, Petrila Aurel, Petrila Pavel, Petrila Mihail, Corbutiu Iosif, póttagok: Jurcutiu Ioan, Gale Gheorghe, Filac Vasile.

Váradszőlős: elnök: Petrus Martin, alelnök: Jules Mifru, tagok: Seres Péter, Stokker József, Göndör Mihály, Kosztelny István, Gherle Ion, póttagok: Sanyo Lajos, Tapaszi Lajos, Király Lajos.

Bihar: elnök: Sime Sándor, alelnök: Ciora Ioan, tagok: Serac Gheorghe, Biró Lajos, Márk Márton, Pap Sima Gábor, Bereczki Dániel, póttagok: Méhes Sándor, Kis Sándor, Albert János.

Biharpüspöki: elnök: Pántos Imre, alelnök: Rosu Ioan, tagok: Bozsanyi György, iun. Crețiu Gheorghe, Szakáll István, Roitan Nicolae, Pápai Sándor, póttagok: Nagy Ákos, Szilágyi Lajos, Balogh Zsigmond.

Fugyivásárhely: elnök: Cris tea Florian, alelnök: Murvai Florian, tagok: Popa Ioan, Sebestyén Antal, Szilágyi Imre, Costin Ion, Pop Vasile, póttagok: Orda Sándor, Láci Sándor.

Bereettyószéplak: elnök: iun. Cosma Mihail, alelnök: Pordea Gheorghe iun., tagok: Suiugan Petru, Pop Petru, Manea Ion, Tibdar, János ifj. Duma Gábor, póttagok: Konyarik Vince, Medve Lajos, Elekes Pál.

Szalárd: elnök: Jiros Pavel, alelnök: Mateas Ruslim, tagok: Popa Augustin, Avram Petru, Morar Vasile, Kerekes András, Lovas Benjámín, póttagok: Tamás János, Tóth Sándor, P. Szabó Sándor.

Ezenkívül még kétszázötvenegy község kapott új vezetőséget.

Az erdészeti birságokra vonatkozólag a prefektus eljár Bukarestben és ennek folytán a pénzügyminiszterium az Erdőpénztárral együtt rendeletet

adott ki, amely szerint az erdőbirságok a hátralékos adók kedvezményes rendezéséről szóló törvény szerint fizethetők ki.

A megye területén elhelyezkedő szövetesnökre és apácákra vonatkozólag is köztudomására hozta a prefektura a belügyminiszterium azon rendeletét, amely szerint az országba érkező idegenállampolgár szövetesnököknek és apácáknak engedélyt kell adni minden egyéb rendelkezés nélkül, addig, míg az utlevélük érvényessége tart. Ezeket a szövetesnököket két évi itartózkodás után, kérdés esetén, törlik a nyilvántartott idegenek jegyzékéből.

A prefekturára több feljelentés érkezett, hogy erdőkitermelési szövetkezetek nem tartják be a szövetkezek törvény azon rendelkezéseit, amely szerint a kitermelt fákat elsősorban közintézeteknek, köztisztviselőknek kell eladni és ezek híján a tagoknak. Ehelyett a szövetkezetek a fákat idegeneknek adják el spekulációs célokra és a falusi lakosság emiatt nem kap fát. Ezért az összes erdőszövetkezetek felülvizsgálatát határozta el a főszolgabíróságok és jegyzőkönyvek útján a prefektus.

Az állami levéltár igazgatóság azt a megállapítást tette, hogy igen sok régi okirat tönkremegy és elpusztul, mert az

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

illető közigazgatási hatóságok nem fordítanak elég gondot a megőrzésükre. Ennélfogva a prefekturára rendeletet küldtek, amely szerint minden hatóság köteles összes régi iratait megőrizni megfelelő helyen és amennyiben nem volna ilyen hely úgy pontos leírást mellet köteles átadni a Jásiban, Kolozsváron, Kisenevben, Csernovitzban, Craiovában, Temesváron és Naszodon felállított állami központi levéltáraknak megőrzés végett.

Megtiltották a Román-Lengyel-Svéd Ifjúsági Liganak a külföldi utazásokat

Ezelőti néhány évvel alakult meg Bukarestben ottani székhellyel egy fiatalemberekből álló egyesület a „Román-Lengyel-Svéd Ifjúsági Liga”, amelynek az volt a főcélja, hogy társasutazásokat rendezzen Lengyelország és Svédország területén román állampolgárok számára. Az egyesület több jólsikerült utazást rendezett, azonban az

utóbbi időben ezeket beszüntette. Az érdeklődők részére azután a pontos magyarázat is megérkezett néhány nappal ezelőtt egy miniszteri rendelet értelmében, amely ismerteti, hogy a Központi Turista Hivatal megtiltotta az egyesületnek,

hogy a jövőben külföldi utazásokat rendezzen, mert az utolsó kirándulásainál nem tartotta be az előírt rendszabályokat és ezenkívül a legutolsó utazás alkalmával az egyesület elnöke Daraban Ion ellen szabálytalanul kivitt valutáért eljárást kellett indítani.

Megkéselt egy asszonyt a kolozsvári erdőszélen egy csavargó

Az asszonyt élet-halál közt a klinikán ápolják

Kolozsvár, febr. 7. Megdöbbentő merénylet játszódott le tegnap a déli órákban a monostori erdő szélén. Csillag Antal, a rendőri nyilvántartásban több ízben szereplő kolozsvári lakos

késsel borzalmasan összeszurkált egy Boros Katalin nevű asszonyt,

akit a mentők életveszélyes állapotban szállítottak be a sebészeti klinikára. Az eset előzményei a következők:

Csillag Antal, aki a rendőrség nyilvántartása szerint notórius dologkerülő volt, hosszabb időn keresztül közös háztartásban élt a 38-40 év körüli Boros Katalinnal. A Katalános uccában laktak, de egy évvel ezelőtt az asszony otthagyta. A férfi többször tett kísérletet, hogy összebéküljön

a két gyermekes asszonnyal, de az hallani sem akart róla. Tegnap fáért ment az erdőbe a gyermekeivel és három külmonostori lakossal.

Csillag Antal észrevétlenül utána lopódzott és amikor a monostoriak az asszonytól kissé távolabb gyűjtötték a fát, odarohant az asszonyhoz és élesre fent késével háromszor egymásután habaszurta.

A három külmonostori férfi a dühöngő embert lefogta és összekötözte, majd egyikük felrohant a hatodik kerületi rendőrséghez, hogy jelentést tegyen az esetről, de Csillag Antalnak közben sikerült kiszabadulnia a kötelékekből, majd eszeveszett futással elmenekült úgyhogy mire a rendőrség emberei a helyszínre értek, már

csak hült helyét találták. Közben a mentők is kiszállították a helyszínre, akik a szerencsétlen asszonyt bevizáltatták a sebészeti klinikára, ahol nyomban megoperálták. Állapota azonban a műtét után is változatlanul aggasztó s' életbenmaradásához kevés a remény. A rendőrség emberei széleskörű nyomozást kezdtek az elme-rekült merénylet letartóztatására.

Román gyorsíró tankönyv
kapható a
Pásztor Ede cégnél
Ára 100 lei

A kiválasztott Millió sikkasztás a Schenker-cég szatmári fiókjánál

— Regény — 52

— Mi van az első halál-
esettel? — kérdezte izgatottan.

— Mi van Mrs. Hale-Storford
gyilkosával?

— Mit szól ehhez, Pike? —
kérdezte Anthony.

Pike nem akart nyilatkozni.

— Ön beszéljen, uram.

— De uraim, — kezdte He-
ath.

Anthony feléje tolt a boros
üvegét.

— Töltsé tele a poharát és
igya ki. Így! Nos, ön azt hiszi,
hogy Eve Hale-Storfordot se
a férje, se Dorothy Graye, a
házvezetőnő, se Branner, a
nyugalmazott tengerészkapitány,
se Trenchard nem ölhet-
ték meg. A többiek közül,
akik a háznál tartózkodtak a
gyilkosság idején, Miriam Ros-
siter és George Anstruther
meghalt és Miss Kerr — én
az ön gondolkozását adom visz-
sza — több ízben megpróbál-
ták elpusztítani. Ön maga
mondta, hogy se Dorothy
Graye meg nem gyanusítha-
tók. Ez a feltevése nem helyt-
álló! Gondolkozzék csak rajta.

— Nem hiszem, hogy Hale
Storford, a hírneves orvos;
Banner, a derék nyugalmazott
tengerészkapitány s Trenchard
egy hirtelenében megalakított
a gyilkosok klubját Mrs.
Hale-Storford megölésére. —
Ilyen büntényt nem követ el
minden előzmény nélkül, ren-
des, békés ember. Pike meg-
mondhatja, milyen körülmé-
nyesen vizsgálta meg ezek-
nek az embereknek a multját
és makulátlanul találta.
Semmi sem enged arra követ-
keztetni, hogy ők, vagy közü-
lük egyik a gyilkos... Nos, Pike
igv van-e?

Pike tiszteletteliesen helye-
selt a pohara mögül.

— Így, uram. A három férfi
multját valósággal mikroszkóp
alá tettük. Lehetetlen, amire
Mr. Heath gondol.

Anthony ivott néhány kor-
tyot.

— Köszönöm, Pike... Nos te-
hát Heath, valószínűleg, hogy
a három férfi lett volna a há-
rom haláleset okozója. Mert,
ha közülük ölte volna meg va-
lamelyik Eve Hale-Storfordot,
ez csak a másik kettő tudtával
és beleegyezésével történhetett
volna. Ez pedig lélektanilag
lehetetlen, értsék meg: lehe-
tetlenség, hogy attól az időtől
kezdve, amikor a társaság
egyik része aludni tért és ők
együtt maradtak, a szobát
egyikük sem hagyta el mind-
egyikük amíg mindhárman egy-
személyesen nem mentek az eme-
lőre, ahol megtalálták a holt-
testet... Követi az okoskodáso-
mat, Heath?

Heath intett. Homloka ránc-
ba húzódott, idegesen rágta
meg nem gyújtott cigarettáját.

(Folyt. köv.)

Letartóztatták Botta István pénztárost és Rottenberg Bernát főkönyvelőt

Szatmár, február 7. A Schenker cég bukaresti központjának feljelentésére a szállító cég helyi fiókjánál történt nagyszabású sikkasztás ügyében folytat nyomozást napok óta a satumarei ügyészség. Ma délelőttre ebben az ügyben komoly fordulat állott be, amely nyíltan dr. Galea Nicolae vezetőügyész letartóztatási indítványára dr. Hânsa Eugen vizsgálóbíró letartóztatta Botta Istvánt, a Schenker cég satumarei fiókjának pénztárosát és Rottenberg Bernátot, a cég főkönyvelőjét, akik már napok óta őrizetben vannak. A vizsgálóbírói végzés 959.450 lej el-sikkasztása és magánokirat hamisítás miatt rendelte el a két főtisztviselő letartóztatását.

Botta István és Rottenberg Bernát letartóztatása város-szerű nagy felzúdulást keltett, ennél is inkább, mivel Botta pénztárnokot, aki hosszú évek óta a Schenker cégnél van alkalmazva, megbízható, szolid, lelkiismeretes tisztviselőnek is merték, aki a társadalom kö-rében is általános szimpátiá-

nak örvendett. Rottenberg fő-
könyvelő is megbízható tiszt-
viselő hírében állott és a csa-
ládos 43 éves embernek a ma-
gánélete sem esett kifogás alá.

Január 2-án a Schenker szál-
lító cég főnökei: Carol Mayer
és Salamon Henrik a pénztár-
könyvekben bizonyos szabály-
talanságokat fedeztek fel. Erre
vonatkozólag kérdést intéztek
Botta István pénztárnokhoz,
aki szennázós bejelentést tett.
Elmondotta, hogy hiába is lep-
lezné tovább a dolgokat, lelki-
ismeretén akar könnyíteni,
amikor önként bevall mindent.

Ezekután Botta István rész-
letes vallomásában elmondotta
hogy kilenc évvel ezelőtt 90
ezer lej elszámolási hiánya
volt. Azt hitte pótolni tudja
majd a hiányt, de mivel az
egyre nőtt, beavatta a dologba
Rottenberg Bernát főkönyve-
lőt, aki egy ízben helyettesi-
tette őt és akkor kérdést inté-
zett hozzá az elszámolási diffe-
renciára vonatkozólag. 1929.
óta Rottenberg és Botta egy-
mást leplezve, a pénztárkönyv

és főkönyv adatainak kikorri-
gálásával, havonta kisebb-na-
gyobb összegeket sikkasztottak
el. Az utóbbi hónapokban már
a fizetésükkel pótolták a hi-
ányt, amely azonban így is kö-
zel egymillió lejre növekedett.

A bejelentés után a cég ro-
vancsolást tartott és annak so-
rán megállapította, hogy Botta
István 499.164 lejjel, Rotten-
berg 460.286 lejjel károsították
meg a céget.

A Schenker cég itteni fiókja
jelenlést tett a dologról a köz-
pontnak, amely ügyvédje ut-
ján mindkét tisztviselő ellen
bűnvádi feljelentést tett.

Botta István és Rottenberg
Bernát kihallgatásuk során el-
számolással védekeztek. Ezen-
kívül úgy Botta, mint tisztvi-
selőtársa hivatkoztak évekkal
ezelőtti súlyos betegségekre,
amely igen sok pénzt emész-
tet fel amit azonban akkori
kevés fizetésükből nem tudtak
pótolni.

A megtévedt tisztviselők le-
tartóztatási végzését a törvény
szék vádtanácsa megerősítette.

Mégis megtartják a japán világolimpiászt

Tokióból jelentik: A japán
olimpiai bizottság kiadványai-
nak legújabb füzeté érdekes
adatokat közöl arról a lázas
és körültekintő előkészületek-
ről, melyek Japán sportköreit
foglalkoztatják, ime a leg-
újabb olimpiái hírek:

Pierre de Coubertin báró
utolsó üzenete

Pierre de Coubertin báró a
modernkori olimpiái játékok
halhatatlan emlékü felújítója
utolsó levelét a múlt év július
29-ikén Werner Klingebergnek
írta. Ekkor már eldőlt, hogy
Japán rendezi meg a XII.
olimpiát és a japánok a né-
met Klingeberget meghívták a
technikai előkészítésére. Cou-
bertin báró utolsó levelében
sok sikert kíván a német szak-
ember munkájához, meleg üd-
vözlését küldi az olimpiái esz-
me japán előharcosainak. —
Gyönyörű gondolatként azt az
óhaját fejezi ki — az akkor
már halálra készülődő Cou-
bertin —, hogy

a görögországi Olimpia fa-
lutól a tokiói olimpiára is
vigyük el az olimpiái lángot,
hogy egész Ázsián át hir-
desse az olimpiái eszmét és
az ősi japán kultúra talál-
kozzék a hellén szellemmel.
Valószínű, hogy teljesítik ezt

az utolsó kívánságot. Most még
csak a megoldás gyakorlati ke-
resztülvitelét akarják megol-
dani.

Már a berlini olimpián be-
igazolódt, hogy a rádió pom-
pásan bekapcsolható nemcsak
az olimpia, de általában a
sport népszerűsítésének szol-
gálatába. Garmisch Partenkir-
chenben 21. Berlinben több,
mint száz bemondó működött
és a hallgató csaknem tökéle-
tes képet alkothatott magának
a játékok lefolyásáról. Tokió-
ban még tökéletesebb rádió-
szolgálatot terveznek.

A berlini tapasztalatokat is
felhasználva dolgozik az elő-
készítő bizottság, amely máris
kérdést intézett a világ vala-
mennyi rádiótársaságához. Ed-
dig máris sok állam sietett vá-
laszolni. Az amerikai NBC. és
CBC, Kanada, Románia, Ma-

gyarország, Hollandia, Holland
Nyugatindia, Lengyelország,
Svájc, Németország, Jugoszlá-
via, Finnország, Olaszország,
Ausztrália, Anglia és más álla-
mok rádiótársaságai máris azt
válaszolták, hogy bemondókat
küldenek Tokióba.

Az adás rövidhullámu lesz,
ugy, hogy Európában is jól
hallható majd. Az Iberikában
felállítandó hazaki állomás
antennája sugározza majd a
világűrbe. Hogy a működés
minél zavartalanabb legyen, —
egy évvel vagy félévvel az
olimpiai játékok előtt rendszer-
es próbaadásokat közvetítenek
majd a különböző versenyek-
ről.

Azok a hírek, melyek arról
szólnak, hogy a tokiói olimpia
elmarad, mert az állam a ki-
nai háboru miatt nem adhat
segélyt, valótlannak bizonyul-
tak. A közlemény szerint erre
az évre 750 ezer yent, tehát
körülbelül 8 millió dinárt vet-
tek fel a költségvetésbe, míg
az állam összesen 4 millió 300
ezer yen (33 milli dinár) tá-
mogatót biztosított az olim-
piának

A nap által fénkretett arc bőrét hozza rendbe,
tisztítsa meg

„FLOREAL“ No. 2.

krémmel. Puder alá használjon FLOREAL No 1. krémet.

Főlerakat: Pap Drogueria

Oradea, Bulev. Reg. Ferdinand 9. Tel. 656. Napon
postai szétküldés.

Japánbarát összeesküvés Kantonban

Hongkong, február 7. Kantonban pénteken halálraítéltek és nyomban kivégezték 200 japánbarát összeesküvőt. Az összeesküvők pucsszerűen a japánok kezére akarták átjuttatni a várost. Azt tervezték, hogy a japán katonák partraszállása előtt hátbatámadják a kínai védőrséget. —

2000 kilométert kell utaznia a kegyetlen férjnek

Newyork, február 7. Loren Owen 33 éves newyorki lakost felesége feljelentette, mert őt és gyermekeit gyakran ütötte-verte és szidalmazta. O'Dwyer bíró, miután a tanúk előadásából meggyőződött a férj kegyetlen természetéről, arra ítélte Owen-t, hogy addig utazzék, amíg 2000 kilométerre nem távolodott el családjától és utjáról 300 kilométerenként a bíró által előre megcímzett és felülbélyegzett levelezőlapokon köteles a szigorú bírónak jelentést tenni.

Holttest a mezőn

Szatmárról jelentik: A bati-zi mezőn szolgálati körútja során a falu határában, a Mesinger tanya közelében, egy idős városi asszony öltözött asszony holttestére akadt. Jelenést tett a csendőrségen, ahonnan a szatmári hatóságokat értesítették. Megállapították, hogy a halott asszony Trebits Aronné szatmári asszonnyal azonos, aki szombat este azzal ment el hazulról, hogy felkeresi városban lakó fiát. Utközben megzavarodott és a városból kikerülve, Bati határában holtan esett össze.

Egy tanár bántalmazta a tárgovistei főügyészt

Marosvásárhely, február 7. Nagy feltűnést keltő incidens játszódott le az Enachita Vacarescu fiuliceum igazgatói szobájában. Az intézetben ünnepséget rendeztek, amelyen többek között Ion G. Caton főügyész is megjelent. Az ünnepség megkezdése előtt a hatóságok fejei az igazgatói irodában beszélgettek. Közben megjelent a helyiségben Gheorgescu Constantin tanár, aki kvalifikálhatatlan kifejezésekkel illette a főügyészt, majd mehhavágta. Az incidens kínos meglepetést keltett a jelenvevők között. Gheorgescu tanár nemsokkal ezután letartóztatott és a brassói hadbírószágra szállították. Az esetről jelentést tettek az igazságügyi és a nemzetevelésügyi miniszteriumnak, továbbá a bukaresti főügyészségnek és az 5-ik hadtest parancsnokságának.

Óriási mértékben felemelték a vasuti bérletek árát

Március 1-től érvényes az új tarifa

A CFR vezérigazgatósága a hivatalos lap 1900-ik számában, 14.051 sz. rendeletében közli az új CFR bérlettarifát. A tarifa hatalmas mértékben megdrágítja az utazást és súlyosan érinti az utazó kereskedők egzisztenciáját. Az új tarifa a következő:

Harmadosztályu bérlet:

1 hónapra 6464 lej (volt 3500 lej) 3 hónapra 12.928 lej, 6 hónapra 22.624 lej, 1 évre 42.012 lej.

Másodosztályu bérlet:

1 hónapra 10.152 lej (volt 6000 lej) 3 hónap 20.304 lej, 6 hónapra 35.532 lej, 1 évre 65.975 lej.

A tarifa összeállítása értelmében éppen a kisebb vállalatok kerülnek súlyosabb helyzetbe, melyek vevőköriüket rövidebb idő alatt látják el csak rövid idejű bérleteket váltanak.

A tarifa összeállítása ugyan-

is olyan, hogy a hosszabb bérletek mind kevésbé térnek el a régitől és mind kevésbé szenvednek módosítást. Az egyéves bérlet ára már teljesen azonos a régivel. Jó volna, ha a tarifaemeléssel egyidejűleg a CFR bevezetné a már beígért körutazás jegyeket.

Az új tarifa különben március 1-től lép életbe.

Nagybányán kötelezték a zsidó üzleteket a szombati nyitvatartásra

Nagybánya, február 7. Danciu nagybányai rendőrfőnök pénteken magához rendelte a zsidó hitközségek vezetőit, akiknek tudomására hozta, hogy a bányavárosi zsidó üz-

letek kötelesek ezentúl szombaton is nyitva tartani.

Szombat reggel rendőri kőzegek járták végig a várost és ellenőrizték, hogy az üzletek nyitva vannak-e.

Szombat déli Nagybanynán már az összes zsidó üzletek nyitva voltak.

Seiniben szintén hasonló felszólítást kaptak a zsidó kereskedők.

Régi iratokat lopott egy cigány, de rajtavesztett

Filip Nicolae huszonhárom éves cigány a főváros közelében levő Voevodul Mihai községben lakik. Régebben tolvaj volt, de azután rendes ember akart lenni, ami azonban nem sikerült neki, mert újból csak lopásra adta a fejét. Beosont a pénzügyminiszteriumba azzal a szándékkal, hogy lopni fog. Szerencsétlenségére egy olyan irattárba nyitott be, ahol régi, csupán makulaturának használható iratok voltak. A cigány nem tudta ezt és kiválogatta a tizenkét legvaskosabb iratcsomót, abban a hiszemben, hogy azok tartalma egy vagyont jelent, ha ügyesen felhasználja. De balszerencséje volt, mert a kijáratnál lefűltek. Rendőrkézre került és átkísérték a rendőrségre. Utközben a detektívek megkérdezték tőle:

— Mit csináltál? Elloptad az állami költségvetést?

Filipnek fogalma sem volt,

hogy mi is az a „költségvetés”. De azért, amikor a rendőrtiszt megkezdte a kihallgatását, bá-

natosan beismerde:

— Mit csináljak, elloptam az „állami költségvetést”, mert ez volt leginkább kéznél.

Az egyik iratcsomó valóban az 1932. évi költségvetés iratait tartalmazta és már semmi-féle értéke nem volt.

Eltűnt a kivédhetetlen magnetikus torpedó

Eltűnt az angol haditengerészet féltett kincse, egy újfajta torpedó, amely 17 angol mérnök és haditengerészeti szakember sokéves feltaláló munkájának gyümölcse. Ezt a lövedéket, amely féltett titka volt az angol haditengerészetnek, a beavatottak „magnetikus torpedónak” nevezték, mert célját állítólag sohasem tévesztette el. Az angol haditengerészet igen sokat remélt ettől az új, állítólag kivédhetetlen fegyvertől. A „magnetikus torpedóból” egyetlen példány volt, amely most nyom-

talánul eltűnt. Néhány nappal ezelőtt a weymouthi öbölben kísérleteztek vele, ekkor egyszerre csak nyomavesztett és mindaddig nem tudták a legbuzgóbb kereséssel sem megtalálni.

IDŐJÁRÁS

Változó felhőzet, enyhe délnyugati szél, erős csapadék várható. A reggelek ködösek.

A franciák mindenkit számontartanak

Páris, február 7. Kellemeitlen meglepetésben volt része La Rochelle kikötőjében Germon Jean nevű amerikai veterán katonának, aki egy bajtársi utazás keretében állatogatót Európába. Alighogy partra lépett, letartóztatták. Rábizonyították, hiába szolgált Amerikában 22 éve mint mozdonyvezető, Franciaországban nyilvántartották személyét, — mint katonaszökevényt, mert 24 évvel ezelőtt „meglépett” a katonai szolgálat elől, holott La Leu franciaországi városban született és 1916-ban be kellett volna vonulnia. Az amerikai hatóságok természetesen rögtön közbeléptek Germon érdekében, akit el is engedtek, mert hiszen az illető már régen amerikai állampolgár. De mégis csodálatosnak minősítik azt a rendet, ami a francia katonai nyilvántartó hivatalokban van s amely rend a világháború folyamán dúló általános zűrzavarban nem semmisült meg ott.

Vihar az Adrián

Belgrád, február 7. Az Adriai-tenger partja mentén hatalmas vihar dühöng. A vihar zónájába került „Garda” olasz gőzös Korciulasziget közelében hajótörést szenvedett. A hajó személyzetét sikerült megmenteni.

A máltai lovagrend kongresszust tart Budapesten

Budapest, február 7. A máltai lovagrend június 11—15. között tartja kongresszusát Budapesten. A kongresszus alkalmából, több mint ezer külföldi vendégre számítanak.

Repülőgépek — 100 utassal

Newyorkból jelentik: A Pán amerika repülővállalat nyolc amerikai repülőgépgyárat szólított fel repülőgépgyártások gyártására. Az óriásgepeket úgy kell megépíteni, hogy azokban legalább száz ember számára legyen hely és 8000 kilométeres utat leszállás nélkül megtehessenek. A nyolc gyár közül kettő tudta elfogadni a megbízást, de ez a két gyár is kissé súlyosknak tartotta a feltételeket. A repülőgépeknek három éven belül el kell készülniök, egy-egy motor 2000 - 2500 lóerejű kell hogy legyen és a száz utason kívül még 16 főnyi személyzet számára helyet kell benne biztosítani. A rendelések feladása előtt a Pánamerika repülőársaság hosszasan tárgyalt Lindberghel, aki váratlanul visszaérkezett Amerikába.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 30 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

ALLÁS

Gazdasszonyt keres elsejére magános keresztény ur. Levelet „Gazdasszony” jelíggel a kiadóba. 395

Keresünk zsidó-nőket háztartási munkára. Jelentkezni 3 és 4 óra között. Dr. Pollatsekne Str. Rimanóczy No. 4. I. em. 374

Oşorheiu s Fughiu községek (Oradea mellett) részére megbízható lapárust keresünk jó keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Tűzőnőt, ügyes munkáslányokat, jó családból tanulókat román nemzetiségűt felvesz Muhary. Str. Avram Iancu 9. 410

Vincellért keresek, szakembert Freiman. Str. Nic. Filipescu 19. 412

Mindenes főzőnőt azonnalra, vagy 15-re felveszek Sas Emil. Str. Griviței 32. 411

VÉTEL-ELADÁS

Eladó olcsón Wilson ucca 81 alatti két lakásos 28 méteres frontu sarokház. Felvilágosítást ad a háztulajdonos, lakik Decebal (Vitéz-u.) 9 és Dr. Váradí Ödön ügyvéd Delavrancea Rifoók Zsigmond-u.) 1 ügyvédi kamara épület.

Staniol, színes selyem, krepp és tafeti-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papirkereskedésben. Piata Mihai Viteazul 4. (Nagypiac)

Olcsón eladó 1 8 HP cséplőgarnitúra, Vileacul de Munte. Tóth. 413

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Nőnek öltözve elment a felesége helyett vizsgázn

A francia fővárosban sokat beszélnek most Pierre Róbert tisztviselőről, aki különös módon akarta családjá jövedelmét növelni. Pierre Róbert négy gyermek apja és csekély fizetéséből nem tudott családjának rendes megélhetést biztosítani. Ezért felesége nevében kérvényt nyújtott be egy tisztviselői állás elnyerésére. Tudta azonban, hogy felesége a képesítési vizsgát nem tudja letenni, mire ő jelentkezett a vizsgán. Női ruhába öltözött,

arcát bepuderezve megjelent a vizsgán és sikerrel vizsgázott. Megfelekezett azonban az orvosi vizsgálatról. — Nőknél szokatlan méretű lábával és erősen puderezett arcával gyanússá vált és amíg a fiatal, szép női jelölteket nem vizsgálták meg az orvosok, addig nála alapos vizsgálatot rendeltek el. Az önfeláldozó családapa persze ekkor kiderült és rövidesen a bíróság előtt kell felelnie kísérletéért.

A hozomány miatt öngyilkos lett egy ifju szerelmes pár

Falticeniből jelentik: Onisoru Elena 18 éves leány már régebbi idő óta jegyese egy suceavi fiatalembernek, a 21 éves Podolescu Antonnak. Mivel a leány hozománnyal nem rendelkezett, házasságuk anyagi akadályokba ütközött. Néhány nappal ezelőtt, mégis polgári házasságot kötöttek, azzal a feltétellel, hogy az esküvő megtartásáig a leány szülei rendezik a hozomány kérdését.

Ez azonban egyre halasztódott. A kétségbeesett fiatalok, akiknek ezzel létalapjuk vált bizonytalanná, öngyilkosságra határozták el magukat. A szerelmesek nagymennyiségű klorhidrát és lizol keveréket ittak, amelynek következtében súlyos görcsök lepték meg. Életveszélyes állapotban mindketüket beszállították a kórházba.

A CFR vezérigazgatóságának rendelkezése az állampolgársági revízióval kapcsolatban

Bukarestből jelentik: Az Ordinea című lap azt jelenti, — hogy a CFR vezérigazgatósága utasítást adott ki, amelynek értelmében az illetékes vasuti felügyelőségek kiadhatnak bizonyítványokat, melyekkel a CFR jelenlegi vagy volt tisztviselői, munkásai, iparosai vagy egykori alkalmazottaik gyermekei állampolgársági igazolás ügyében igényelnek.

Franco kifütyelt egy hősi halált halt angol újságíró

Salamancából jelentik: — Franco tábornok, kormányelnök a katonai keressettel fűtette ki Richard Sheesphanks angol újságíró, a Reuter újságírók tudósítóját, akit a vörösek bombája ölt meg a múlt év decemberében Teruelnél.

Leégett egy svéd festék- és fénymágyár

Stockholm, február 7. Borzalmas tűzvész támadt tegnap egy Stockholm melletti festék- és fénymágyár benzinkútjában. A lángok teljesen megsemmisítették a gyárat. Az olás munkája közben számos munkás és több tűzoltó súlyos égési sebeket szenvedett. A katasztrófa által okozott anyagi kár óriási.

Rádió műsor

SZERDA

BUKAREST: 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 13.40: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Könnyű zene. 20 Viardot-Purelescu Aliz énekel. 20.45 Felolvasás. 21 Előadás. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Zongora- és gordonkaszármok. 14.30 Lemezek. 17.15 Diákféltóra. 18 Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.30 Életmentés repülőgépen. Előadás. 19.05 A rádió szalonzenekara. 21 Az operaház előadása: Faust. 22 Hírek. 23.05 Időjárásjelentés. 23.50 Hírek. 24.40 Tánclemez. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA